

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА. БІОЛОГІЯ, ПРИРОДОЗНАВСТВО,
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю – 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Викладач, вчитель біології та здоров'я людини**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
СНУ імені Лесі Українки**

Ректор _____ / І. Коцан/
(протокол № _____ від _____ 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2019 р.

Ректор _____ / І. Коцан/
(наказ № _____ від _____ 2019 р.)

Луцьк – 2019

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки у складі:

1. Коцун Л. О. – кандидат біологічних наук, доцент, керівник проектної групи;
2. Сухомлін К. Б. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри зоології;
3. Волгін С. О. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук.

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальності – 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Програма погоджена вченою радою факультету, схвалена Науково-методичною радою та затверджена Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки кафедра ботаніки і методики викладання природничих наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти; Магістр: Викладач, вчитель біології та здоров'я людини
Офіційна назва освітньо-професійної програми (спеціалізація)	Біологія, природознавство, здоров'я людини
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 1 рік 5 місяців
Наявність акредитації	відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	2 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://eenu.edu.ua/uk
2 – Мета освітньо-професійної програми	
<p>Підготовка висококваліфікованих, конкурентноспроможних наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які здатні до науково-дослідної та інноваційної діяльності, володіють досвідом розробки новітніх технологій навчання в галузі біологічної науки та методики вищої та середньої освіти, сучасними технологіями формування загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та вмінням застосовувати отримані знання на практиці, здатні здійснювати самоорганізацію власної професійної діяльності та просвітницьку діяльність.</p> <p>Навчання за освітньою програмою передбачає підготовку фахівців в галузі біології із широким доступом до працевлаштування на посадах: вчителя біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, професійної освіти та закладах фахової передвищої освіти, біолога, а також до педагогічної діяльності у закладах позашкільної освіти</p>	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітньо-професійна програма (Спеціалізація) Біологія, природознавство, здоров'я людини Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних досягненнях та інноваційних технологіях навчання біології та здоров'я людини і має прикладну орієнтацію.
Основний фокус освітньо-професійної	Освітньо-професійна програма передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері вивчення

програми та спеціалізації	біології, природознавства та здоров'я людини, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.
Особливості програми	Виконання освітньо-професійної програми дозволяє магістру сформулювати професійні компетентності і орієнтуватися на сучасні технології навчання у підготовці спеціаліста біологічної галузі; магістри можуть робити акцент або на викладанні біології та здоров'я людини, або ж на проведенні науково-дослідницького пошуку. Вимагає виробничої та асистентської практик.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010 та/або International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): 2310.2 – Викладач вищого навчального закладу; 2351.2 - Викладач (методи навчання) 2320 – Викладач професійного навчально-виховного закладу. 2320 - Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2331 - Вчитель загальноосвітнього навчального закладу
Подальше навчання	Навчання з програмами: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання: комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування проблем, дослідницькі лабораторні роботи, виробничі практики із використанням загально- та спеціально-наукових методів. Навчання: студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання. Здійснюється з малими групами студентів. Навчально-методичне та консультативне забезпечення курсів здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище.
Оцінювання	Види контролю: Формативні (поточний контроль): опитування, тестування знань або умінь; презентації; аналіз даних; звіти про практику. Сумативні (підсумковий контроль): екзамен (письмовий та усний); залік (за результатами формативного контролю). Для оцінки знань магістрів використовується 100-бальна шкала оцінювання ECTS, яка є загальновживаною для оцінки якості знань у ВНЗ України.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4.Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

	<p>ЗК 6. Здатність проведення наукових досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здатність навчатись та навчати.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК 11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 12. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати фундаментальні біологічні знання у сфері професійної діяльності для постановки та вирішення нових задач.</p> <p>ФК 2. Здатність самостійно виявляти проблему, ставити задачу і виконувати дослідження при вирішенні конкретних завдань з використанням сучасної апаратури і обчислювальних засобів.</p> <p>ФК 3. Здатність професійно формулювати аргументовані висновки та рекомендації, оформляти, представляти і доповідати результати науково-дослідних робіт.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для вирішення практичних задач у процесі збору, оброблення та аналітичного узагальнення інформації.</p> <p>ФК 5. Здатність проводити статистичну обробку даних спостережень та володіти сучасними методами моделювання та прогнозування явищ і процесів.</p> <p>ФК 6. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення знань та вмінь, навчання та саморозвитку вчителя біології та здоров'я людини.</p> <p>ФК 7. Здатність організовувати власну діяльність як складову колективної діяльності, готовність до педагогічного спілкування і творчого вирішення комунікативних завдань.</p> <p>ФК 8. Здатність забезпечувати необхідний рівень охорони праці та індивідуальної безпеки при виникненні небезпечних ситуацій.</p> <p>ФК 9. Здатність створювати оптимальне освітнє середовище для учнів та студентів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати знання та сучасні технології навчання для розвитку здібностей, самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання учнів та студентів.</p> <p>ФК 12. Здатність до професійної мобільності та уміння адаптуватися до нових ситуацій.</p> <p>ФК 13. Здатність дотримуватись норм професійної етики, культура міжособистісних відносин, вміння уникати конфліктів.</p> <p>ФК 14. Здатність розуміти процеси життєдіяльності організму людини та виховувати свідоме ставлення до власного здоров'я.</p> <p>ФК 15. Здатність застосовувати екологічні знання і досвід у професійних і життєвих ситуаціях в урбанізованих та техногенних середовищах, володіти основами екологічної безпеки.</p>

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1.	Володіти базовими категоріями та поняттями спеціальності та застосовувати їх для вирішення професійних завдань.
ПРН 2.	Застосовувати у професійній діяльності сучасні наукові та освітні технології для формування предметних компетентностей
ПРН 3.	Слідувати принципам широкого впровадження інформаційних технологій, засобів комунікації, методів підвищення ефективності навчання біологічних дисциплін,
ПРН 4.	Демонструвати власні способи вирішення педагогічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРН 5.	Вибирати оптимальні методи польових та лабораторних досліджень у активізації навчання біології та здоров'я людини, вміти модифікувати їх відповідно до поставлених завдань, формувати дослідницький стиль мислення учнів.
ПРН 6.	Визначати напрями модернізації виробничого та навчально-виховного процесів.
ПРН 7.	Володіти навичками збору та обробки первинного біологічного матеріалу, вміти виготовляти колекції, тимчасові мікропрепарати, гербарії.
ПРН 8.	Критично оцінювати достовірність одержаних власних досліджень, презентувати їх усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати аргументовані висновки, розгорнутий аналіз та тези досліджень.
ПРН 9.	Здійснювати пошук та реферування наукових джерел та застосовувати їх для розв'язання науково-методичних завдань.
ПРН 10.	Здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності.
ПРН 11.	Ініціювати та здійснювати в професійній діяльності організаційні та технічні заходи щодо забезпечення належних умов праці, дотримання техніки безпеки, профілактики травматизму і захворювань, організовувати та контролювати дотримання норм екологічної безпеки та.
ПРН 12.	Практикувати інформаційний, науково-педагогічний пошук, критично осмислювати та інтерпретувати результати, робити висновки та формувати напрями дослідження з урахуванням вітчизняного й закордонного досвіду.
ПРН 13.	Підвищувати кваліфікацію колективу на основі наукових досягнень та інноваційних технологій в галузі біології та методики її викладання.
ПРН 14.	Використовувати сучасні методичні підходи і технології навчання біології з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів та студентів.
ПРН 15.	Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.
ПРН 16.	Формувати комунікаційну стратегію зі всіма учасниками освітнього процесу, вміє підтримувати здорові відносини в колективі.
ПРН 17.	Керувати проектами наукового співробітництва та академічної мобільності з підготовкою наукових праць та звітів, апробацією та впровадженням результатів досліджень і розробок, поширенням інформації про результати досліджень на міжнародних конференціях, семінарах, тощо.
ПРН 18.	Вміти здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів і методів для організації виробничого та навчально-виховного процесів.
ПРН 19.	Знати теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах освіти, вміти формувати в учнів та студентів здоровий спосіб життя, пояснювати гігієнічні основи раціонального харчування; профілактику і охорону здоров'я людини,
ПРН 20.	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

ПРН 21.	Обґрунтовувати власну позицію, демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміння вибудовувати і реалізувати перспективні лінії інтелектуального і професійного саморозвитку.
ПРН 22.	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. З метою підвищення фахового рівня науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання освітньо-професійної програми у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним забезпеченням: навчальні корпуси; тематичні кабінети; наукові лабораторії; комп'ютерні класи; гуртожитки; пункти харчування; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle СНУ імені Лесі Українки, офіційний сайт СНУ імені Лесі Українки http://eenu.edu.ua ; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; наукова бібліотека, авторський доробок науково-педагогічних працівників.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови.

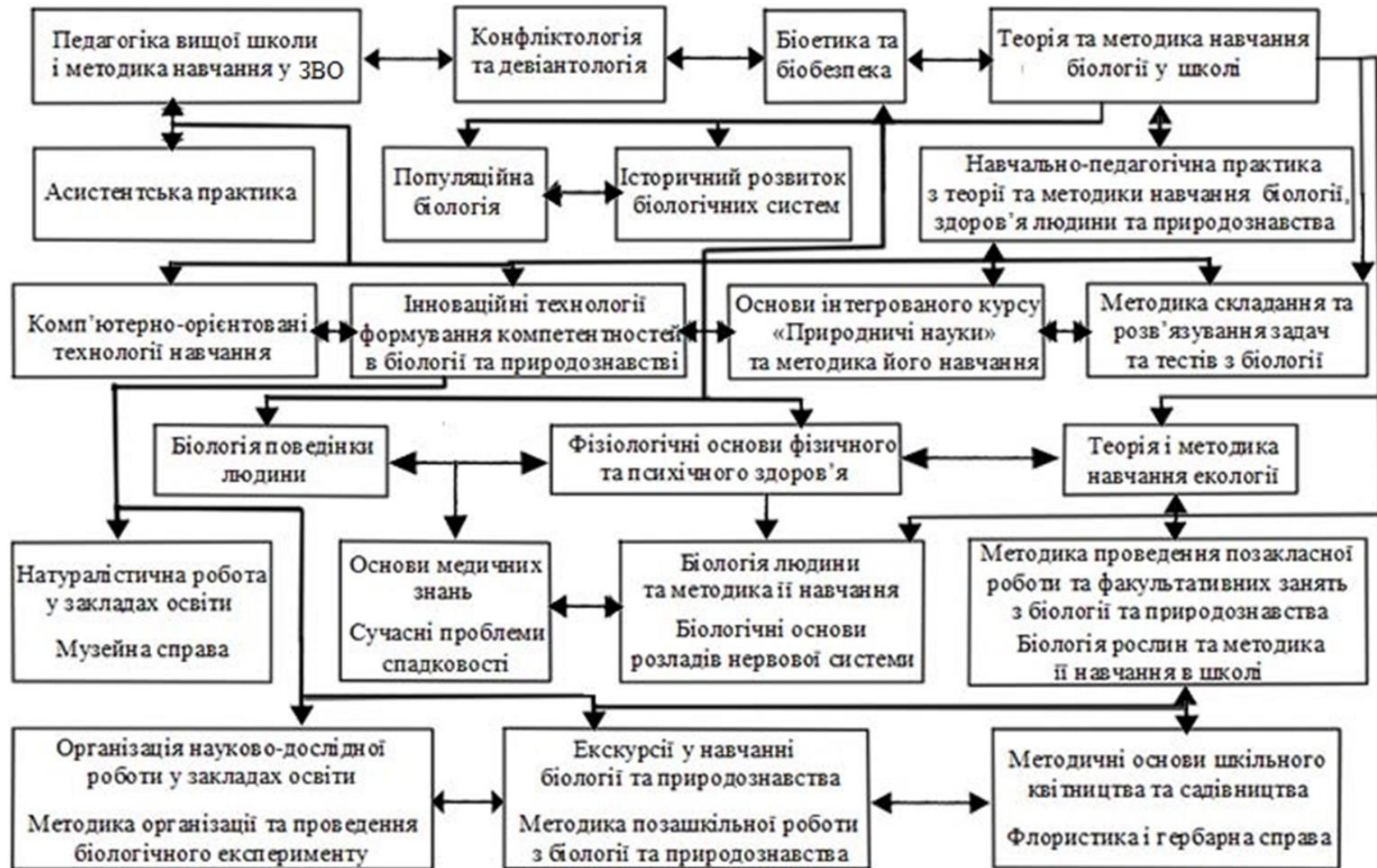
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП		
1. Цикл загальної підготовки		
1.1 Нормативні навчальні дисципліни		
Педагогіка вищої школи і методика навчання у ВНЗ	4 / 120	екзамен
Конфліктологія та девіантологія	3 / 90	залік
Комп'ютерно-орієнтовані технології навчання	3 / 90	залік
Історичний розвиток біологічних систем	5 / 150	екзамен
Теорія та методика навчання біології у старшій школі	6 / 180	екзамен
Популяційна біологія	5 / 150	екзамен

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
Біоетика та біобезпека	4 / 120	залік
Навчально-педагогічна практика з теорії та методики навчання біології, здоров'я людини та природознавства	6 / 180	залік
Разом	36 / 1080	
2. Цикл професійної підготовки		
2.1 Нормативні навчальні дисципліни		
Біологія поведінки людини	4 / 120	екзамен
Фізіологічні основи фізичного та психічного здоров'я	3/ 90	екзамен
Методика складання та розв'язування задач та тестів з біології	4 / 120	залік
Теорія і методика навчання екології	3 / 90	екзамен
Інноваційні технології формування компетентностей в біології та природознавстві	4 / 120	екзамен
Основи інтегрованого курсу «Природничі науки» та методика його навчання	4 / 120	екзамен
Асистентська практика	4 / 120	залік
Разом	26 / 780	
Загальний обсяг обов'язкових компонент	62 / 1860	
Вибірковий компонент ОП		
2.2 Вибіркові навчальні дисципліни		
Музейна справа / Натуралістична робота у закладах освіти	4 / 120	залік
Організація науково-дослідної роботи у закладах освіти / Методика організації та проведення біологічного експерименту	4 / 120	екзамен
Методика проведення позакласної роботи та факультативних занять з біології та природознавства / Біологія рослин та методика її навчання в школі	4 / 120	залік
Методика позашкільної роботи з біології та природознавства / Екскурсії у навчанні біології та природознавства	4 / 120	екзамен
Біологія людини та методика її навчання / Біологічні основи розладів нервової системи	4 / 120	екзамен
Основи медичних знань / Сучасні проблеми спадковості	4 / 120	залік
Методичні основи шкільного квітництва та садівництва / Флористика і гербарна справа	4 / 120	залік
Загальний обсяг вибірових компонент	28 / 840	
Загальний обсяг освітньої програми	90 / 2700	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі комплексного екзамену з біології та методики навчання. Завершується видачею документу встановленого зразка про присудження студенту ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: викладач, вчитель біології та здоров'я людини .

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+		
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	+	+		
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+		
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+		+	
ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.		+	+	
ЗК6. Здатність проведення наукових досліджень на відповідному рівні.		+		+
ЗК7. Здатність навчатись та навчати.		+	+	+
ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		+		+
ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+	+	
ЗК10. Здатність працювати автономно та в команді.			+	+
ЗК11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).			+	+
ЗК12. Здатність бути критичним і самокритичним				+
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 1. Здатність використовувати фундаментальні біологічні знання у сфері професійної діяльності для постановки та вирішення нових задач.	+	+		+
ФК 2. Здатність самостійно виявляти проблему, ставити задачу і виконувати дослідження при вирішенні конкретних завдань з використанням сучасної апаратури і обчислювальних засобів.	+	+		+
ФК 3. Здатність професійно формулювати аргументовані висновки та рекомендації, оформляти, представляти і доповідати результати науково-дослідних робіт.	+	+		
ФК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для вирішення практичних задач у процесі збору, оброблення та		+	+	

аналітичного узагальнення інформації.				
ФК5. Здатність проводити статистичну обробку даних спостережень та володіти сучасними методами моделювання та прогнозування явищ і процесів.	+	+		
ФК6. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення знань та вмінь, навчання та саморозвитку вчителя біології та здоров'я людини.		+		+
ФК 7. Здатність організовувати власну діяльність як складову колективної діяльності, готовність до педагогічного спілкування і творчого вирішення комунікативних завдань.			+	+
ФК 8. Здатність забезпечувати необхідний рівень охорони праці та індивідуальної безпеки при виникненні небезпечних ситуацій.	+	+		+
ФК 9. Здатність створювати оптимальне освітнє середовище для учнів та студентів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.		+		+
ФК 10. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності.	+	+		+
ФК 11. Здатність використовувати знання та сучасні технології навчання для розвитку здібностей, самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання учнів та студентів.	+	+		+
ФК 12. Здатність до професійної мобільності та уміння адаптуватися до нових ситуацій.		+		+
ФК13. Здатність дотримуватись норм професійної етики, культура міжособистісних відносин, вміння уникати конфліктів.				+
ФК 14. Здатність розуміти процеси життєдіяльності людського організму та свідоме ставлення до власного здоров'я.	+			+
ФК 15. Здатність застосовувати екологічні знання і досвід у професійних і життєвих ситуаціях в урбанізованих та техногенних середовищах, володіти основами екологічної безпеки.	+	+		+

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																											
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
P1	+	+	+	+				+		+				+		+		+				+	+					
P2	+	+	+		+	+		+	+						+	+	+							+				
P3	+		+			+	+			+					+		+	+						+				
P4	+			+				+	+					+	+	+				+		+		+				
P5	+		+					+	+	+					+	+	+	+										
P6	+	+	+		+					+		+			+			+			+		+			+	+	
P7	+			+			+								+	+								+				
P8	+	+	+				+		+						+	+	+						+					
P9	+							+									+						+					
P10	+			+					+														+					
P11	+								+			+									+	+						
P12	+		+					+	+					+	+			+						+	+			
P13	+	+									+	+		+				+	+					+	+			
P14	+		+						+			+												+	+			
P15	+										+		+					+	+							+	+	
P16	+										+		+											+				
P17	+	+					+					+		+		+	+											
P18	+		+						+						+									+				
P19	+								+				+						+							+	+	
P20	+	+										+	+					+						+				
P21	+										+								+					+				
P22	+							+	+			+		+						+							+	+

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» - даний компонент домінує в програмі

«++» - даний компонент є достатнім в програмі

«+» - даний компонент не вносить істотного вкладу в програму

«-» - даний компонент не засвоюється в процесі навчання

Керівник проектної групи

Л. О. Коцун